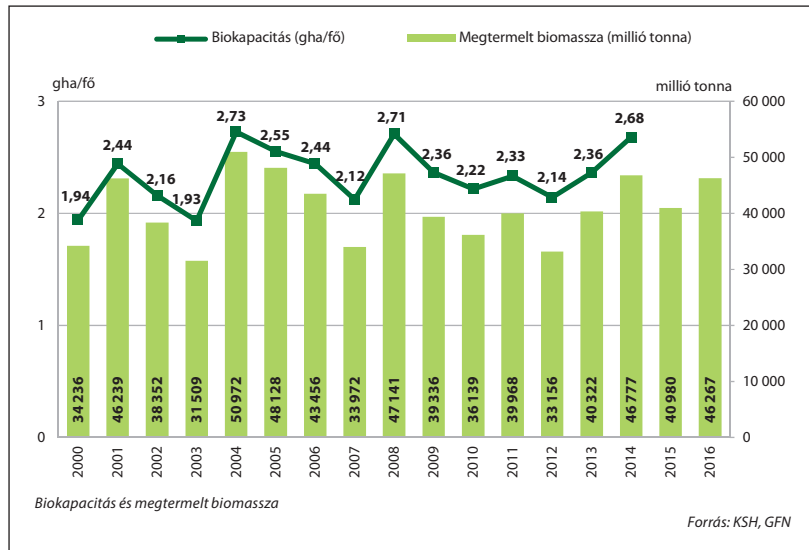
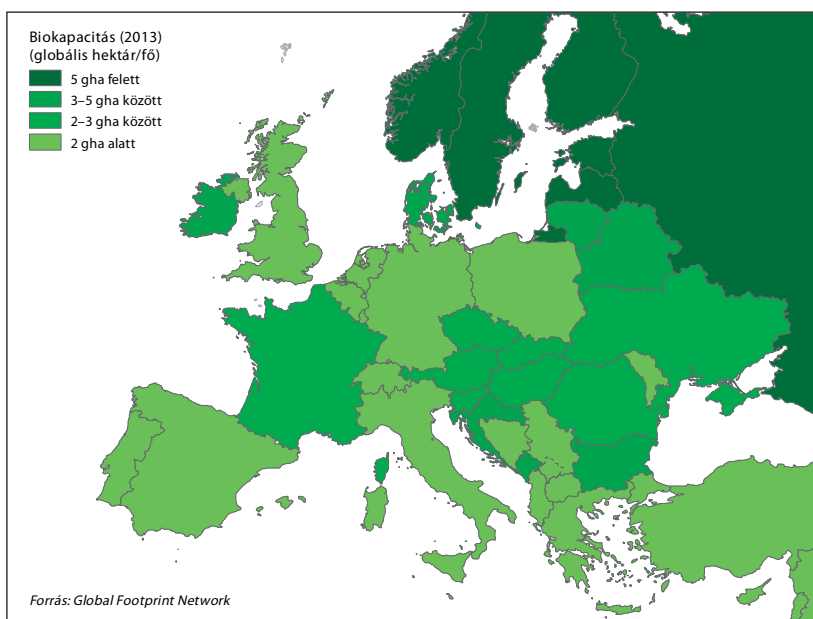

F.2.1. Biológiai kapacitás

A fenntarthatóság azt jelenti, jólétben élünk a természet adta kereteken belül. A „természet adta keret” a biológiai kapacitás (biokapacitás) határozza meg. A biokapacitás nem más, mint az ökoszisztéma regenerációs képessége. Megmutatja a földfelszín képességét az emberi kereslet által támasztott igények ellátására. A biológiai kapacitás tehát a mérlegnek csupán az egyik oldala, a „kínálati” oldal. Hogy a nagysága elég-e, azon múlik, hogy mekkora a kereslet (vagyis az ökolábnym, lásd F.4.5. indikátor).

A biológiai kapacitás az éves biomassza-hozammal súlyozott földterület a világátlag-termékenységű földterülethez viszonyítva. Mértékegysége a globális hektár. Ennek az éves hozamnak az a nagyjából 12 milliárd hektár biológiailag produktív föld- és vízfelület a forrása, amely rendelkezésre áll a Földön. A biológiai kapacitás évről évre változik, ami részben a természeti viszonyokon múlik (eső, szélsőséges időjárási körülmények stb.), másrészt emberi tényezőkön, mint például a megművelt területek nagysága, művelési módja.

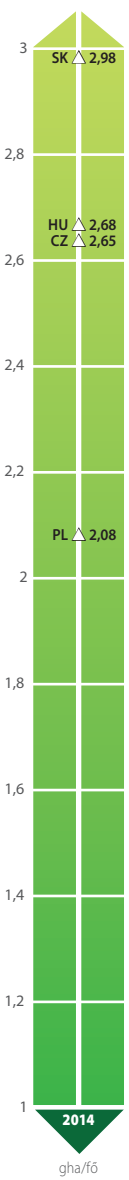
A környező országokhoz hasonlóan hazánk is kedvezőbb természeti adottságokkal rendelkezik a világátlagnál. Magyarországon az egy főre jutó 2,68 gha biokapacitás kevesebb, mint az európai átlag (3,07 gha/fő). Ugyanakkor, míg hazánkban ez az érték egy növekvő tendencia eredménye, addig az EU-s érték romlást mutat az előző évhez képest.

Az ökolábnymhoz viszonyított hazai deficit 0,92 gha/fő, ami azt jelenti, hogy hozzávetőleg 30%-kal többet fogyasztunk annál, mint amennyi az országon belül ránk jutó kapacitás lenne. Természetesen az igényeinket nem csak hazai erőforrásokkal elégíthetjük ki, mint ahogyan a magyarországi természeti kincseket és biomasszát sem csak idehaza használják fel. A globális kereskedelem révén a fogyasztás egyre fenntarthatatlanabbá válik azért, hogy a megtermelt javak sokszor hosszú kereskedelmi láncon keresztül jutnak el a fogyasztóhoz.

A 2014-es adatok szerint a biológiai kapacitás ideális globális értéke: 1,68 gha/fő. Ennyi erőforrás állna a rendelkezésünkre fejenként akkor, ha a fogyasztásunkat a fenntartható kereteken belül kívánjuk tartani. Ehhez képest a magyar adatok kedvezőbbek, és a környező országok közül is csak Szlovákia előz meg minket. Am azt érdemes megjegyezni, hogy Szlovákia esetében sokkal kedvezőtlenebb a mérleg, mert az ő ökológiai lábnyomuk lényegesen magasabb a hazainál.

A környezeti tényezőket nem tudjuk befolyásolni, bár nyilván összefüggnek azokkal a társadalmi-gazdasági folyamatokkal, amelyek a klímaváltozást is okozák. Amit stratégiai szinten tehetünk, az a fogyasztás optimalizálása, a pazarlások megszüntetése és a környezetre nehezedő teher csökkentése minden lehetséges módon. A környezet terhelésének csökkentése által javíthatja a biológiai kapacitást, hogy javul a környezet megújulóképessége, így az éves hozama is.

A biokapacitás értéke úgy növelhető, ha a környezeti terhelést csökkentjük, miközben igyekszünk a legtermészetkímélőbb technológiákat előnyben részesíteni.